

Įvairovės ir edukacijos namai

Veiklos ataskaita
2022 m.

PAGRINDINIAI DUOMENYS APIE ORGANIZACIJĄ

- Viešoji įstaiga „Įvairovės ir edukacijos namai“ (toliau – viešoji įstaiga), įstaigos kodas 302567689, Juridinių asmenų registre įregistruota 2010 m. lapkričio 24 d.
 - Buveinės adresas: Apkasų g. 15-60, Vilnius, LT- 08224.
 - Įstaiga nevyriausybinė, pelno nesiekianti riboti civilinės atsakomybės organizacija, kurios tikslas – tenkinti viešuosius interesus, vykdyti visuomenei naudingą veiklą.
 - Įstaigos finansiniai metai prasideda sausio 1 d. ir baigiasi gruodžio 31 d.
 - Viešojoje įstaigoje „Įvairovės ir edukacijos namai“ buhalterinė apskaita tvarkoma ir atskaitomybė sudaroma vadovaujantis bendraisiais apskaitos principais, nustatytais Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos ir Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymuose, Lietuvos Respublikos finansų ministro 2004 m. lapkričio 22 d. įsakymu Nr. 1K – 372 patvirtintomis „Pelno nesiekiančių ribotos civilinės atsakomybės juridinių asmenų buhalterinės apskaitos ir finansinės atskaitomybės sudarymo ir pateikimo taisyklėmis“, bei kitais apskaitą reglamentuojančiais Lietuvos Respublikos įstatymais ir teisės aktais
-

PAGRINDINIAI DUOMENYS APIE ORGANIZACIJĄ

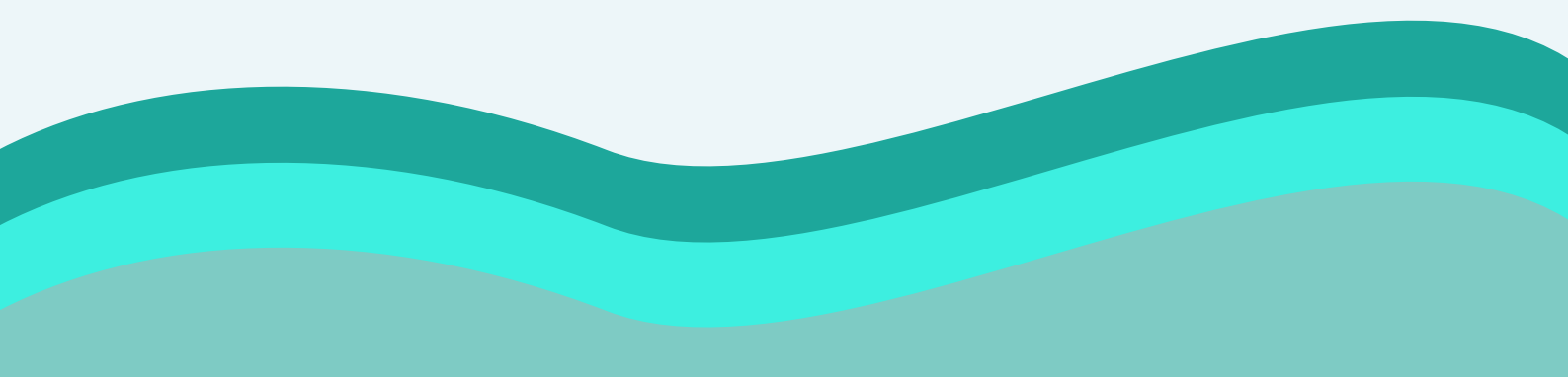
- Pagrindiniai tikslai - kurti visuomenę, atvirą etninei, rasinei, lytinei, seksualinei, amžiaus, religijos, įsitikinimų bei kt. įvairovei, skatinant pagarbą žmogaus teisėms, dirbant edukacijos, mokslo, teisės, kūrybinės žiniasklaidos, kultūros, meno bei kt. srityse, įgalinant marginalizuojamų grupių atstovus, pabrėžiant kiekvieno žmogaus unikalumą, skatinant savęs ir savo tapatumo pažinimą, ugdant laisvą, socialiai atsakingą asmenybę, gebančią gyventi kintančioje, įvairialypėje, multikultūrinėje visuomenėje.
 - Dalininkų kapitalą sudaro 11,58 Eue (vienuolika eurų 58 ct). Įstaiga priklauso 1 savininkei: Vilmai Gabrieliūtei. Per 2022 m. savininkė nedarė jokių įnašų.
 - 2022 m. organizacijoje savanoriavo 4 savanorės: Rita Kanaitytė, Rasa Lukošiuotė, Lauryna Ražanskaitė, Algė Bakutyte. Savanorės skyrė savo laiką projekto „Lytiškumo akademija“ veikloms, taip pat prisidėjo prie gairių, turinio kūrimo, straipsnių rašymo, atliko kitus organizacijai ir visuomenei naudingus darbus. Viso per 2022 m. savanorės organizacijai skyrė 240 savanorystės valandų.
-

MŪSŲ KOMANDA

Vilma Gabrieliūtė - organizacijos direktorė
Jūratė Kalčytė-Juzelskienė - organizacijos finansininkė
Lina Januškevičiūtė - mokymų vadovė
Rusnė Kirtiklytė - edukatorė
Rūta Pučaitė - edukatorė
Kamilė Pudžemytė - edukatorė
Gintarė Razulevičiūtė - edukatorė
Gabrielė Bartkutė - edukatorė
Jūratė Gudliauskaitė - Godvadė - edukatorė

Po 2022 m. birželio mėnesio:

Lina Januškevičiūtė - organizacijos direktorė
Jūratė Kalčytė-Juzelskienė - organizacijos finansininkė
Rusnė Kirtiklytė - mokymų vadovė
Urtė Vajavudzkaitė - komunikacijos koordinatorė
Rugilė Kančaitė - su sveikata susijusios turinio kūrėja
Edvilė Lukšytė - edukatorė
Gintarė Razulevičiūtė - edukatorė
Gabrielė Bartkutė - edukatorė
Jūratė Gudliauskaitė - Godvadė - edukatorė
Rūta Pučaitė - edukatorė

PAGRINDINĖS VEIKLOS

Užsiėmimai
moksleiviams:
~960 moksleivių iš
visos Lietuvos

Mokymai
suaugusiems:
~400 suaugusių
asmenų iš visos
Lietuvos

Užbaigti 2 projektai,
pradėtas įgyvendinti
1 projektas

Straipsniai,
tinklaidės, aktyvi
Instagram paskyra,
dalyvavimas
konferencijose

Įsitraukėme į
Vilniaus miesto
savivaldybės
Žmogaus teisių
komisijos veiklą

PROJEKVINĖ VEIKLA

LYTIŠKUMO AKADEMIJA

2021 m. VšĮ „Įvairovės ir edukacijos namai“ tęsė 2020 m. pradėtą projektą „Lytiškumo akademija“ kartu su projekto partneriais - Lietuvos žmogaus teisių centru. Projekto metu siekiama užtikrinti mokslu grįsto lytiškumo ugdymo prieinamumą Lietuvos mokyklose, kurti ir taikyti mokslu grįstą informaciją ir metodikas, įgalinti tėvus ir ugdymo profesionalus puoselėti sąmoningumą, kritinį mąstymą ir atsakingą elgesį, užtikrinti teisę į reprodukcinę ir lytinę sveikatą bei auginti įvairovės kompetenciją.

Projekto metu organizacija pasiekė daugiau nei 1800 moksleivių ir daugiau nei 500 suaugusių asmenų (tėvų/globėjų, pedagogų/ių, švietimo pagalbos specialistų/ių).

Organizacija dalyvavo tinklalaidėse, susitikimuose, įgyvendino viešas diskusijas ir rengė straipsnius, siekiant kokybiškesnio ir įtraukesnio lytiškumo ugdymo Vilniaus savivaldybėje ir kituose Lietuvos regionuose.

„Lytiškumo akademija“ metu, 2022 m. buvo išleistos „Metodinės gairės įgyvendinant lytiškumo ugdymą 5-8 klasėms.“ bei edukacinis filmukas „Kas yra sutikimas“

Surengta konferencija „Lytiškumo ugdymo vizija“, M.Mažvydo bibliotekoje.

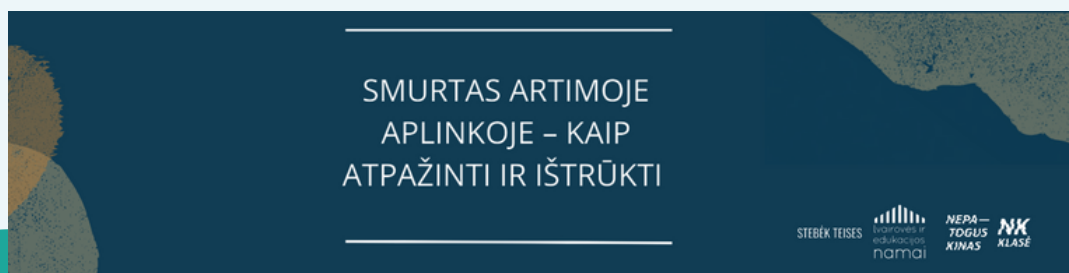

Daugiau apie projektą: [Lytiškumo akademija](#)

Projektas Nr.K1-03-PK-V-305 buvo Aktyvių piliečių fondo, finansuojamo EEE finansinio mechanizmo lėšomis, dalis.

SMURTAS ARTIMOJE APLINKOJE - KAIP ATPAŽINTI IR IŠTRŪKTI

2022 m. kartu su partneriais „Stebėk teises“ bei „Nepatogaus kinas“ ir „Nepatogaus kino klasė“ įgyvendino projektą „Smurtas artimoje aplinkoje - kaip atpažinti ir ištrūkti“. Projektu siekiama ugdyti kritinį supratimą apie lyčių lygybę, nestereotipinius lyčių vaidmenis ir jų įtaką smurto artimoje aplinkoje prevencijai. Taip pat siekiama didinti supratimą apie seksualinį priekabiavimą ir būdus, kaip galima tam užkirsti kelią. Kartu šiuo projektu siekiama supažindinti tikslines grupes su sveikais ir lygiaverčiais santykiais, suteikti gebėjimų kurti sveikus santykius, ugdyti gebėjimus identifikuoti žalingus santykius bei supažindinti su būdais kaip atsispirti žalingiems santykiams. Projektas suteiks galimybę jauniems žmonėms patiems nagrinėti šias svarbias temas kuriant edukacinį filmuką, bei nagrinėti smurto artimoje aplinkoje temą neformalaus ugdymo metodais, kurie galėtų būti naudojami kaip įrankis smurto prevencijai skatinti.

Projekto metu buvo įgyvendinta dvi informacijos kampanijos: [#nesmurtauk](#) bei [#meslygūs](#).

Kampanijos [#nesmurtauk](#) metu buvo dalinamasi tikromis žmonių istorijomis ir buvo skirta informuoti visuomenę apie įvairias smurto formas ir padėti atpažinti netinkamą, smurtinį elgesį įvairiose situacijose.

Kampanija [#meslygūs](#) skirta atkreipti dėmesį į visuomenėje vis dar vyraujančius stereotipus. Kampanijos metu susipažinsite su įvairiais išgalvotais personažais, kurie Jums papasakos savo istorijas ir išgyvenimus. Dalis istorijų skatina permąstyti kasdienybę ir elgesį, paremtą smurtu bei stereotipais, o kita dalis – pagalvoti apie įvairovę ir toleranciją aplinkiniams.

Projekto metu taip pat buvo aktyviai dalinamasi informaciniais, kritinį mąstymą skatinančiais straipsniais, pranešimais, vyko įvairūs virtualūs pokalbiai su savo sričių specialistais/ėmis.

Viena pagrindinių įgyvendintų veiklų - užsiėmimai moksleiviams iš Prienų raj. Pakuonio pagrindinei mokyklos, Panevėžio Kazimiero Paltaroko gimnazijos bei Anykščių Antano Baranausko pagrindinės mokyklos. Įvyko keturi tęstiniai susitikimai su moksleiviais (vienas susitikimas skirtas aptarti edukacinį filmą „Tai aš“), o jų metu pasitelkiant neformalaus ugdymo metodus buvo kalbama apie smurto artimoje aplinkoje atsiradimo priežastis, vyraujančius stereotipus visuomenėje, jų įtaką mūsų santykiams, iš kur atsiranda vienokios ar kitokios nuostatos ir kaip jos veikia mūsų gyvenimus ir savivertę.

Sukurtas edukacinis filmukas „Berniukai neverkia“, kuriame rodoma kasdienė berniuko Emilio gyvenimo diena po pamokų. Trumpame filmuke persipina bendravimas su artimiausiais žmonėmis, vidiniai išgyvenimai ir lyčių stereotipų daroma įtaka savivertei. Filmukui scenarijų kūrė patys mokiniai, filmavimo darbai vyko Vilniuje, prie filmo įgyvendinimo prisidėjo moksleiviai iš apylinkų mokyklų.

BERNIUKAI NEVERKIA

Daugiau apie projektą: [Smurtas artimoje aplinkoje - kaip atpažinti ir ištrūkti.](#)

Projektas Nr. SAAPA03100 buvo finansuojamas Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos lėšomis.

ĮRANKIŲ DĖŽĖ

2022 m. kartu su partneriais „Visuomenės ir verslo plėtros institutas“ pradėjome įgyvendinti projektą „Įrankių dėžė“. Šio projekto pamatinė ašitikslingai kreipiant visą dėmesį būtent į ugdytojų nuostatas, gebėjimus ir kompetencijas formuoti palankią aplinką sistemingam ir tinkamam lytiškumo ugdymo diegimui į šalies švietimo sistemą.

Projekto tikslas: užtikrinti kokybišką lytiškumo ugdymo, kaip patyčių, smurto lyties pagrindu, LGBTI+ asmenų diskriminavimo prevencijos įrankio, įgyvendinimą dviejų Lietuvos savivaldybių (Vilniaus ir Marijampolės) formalaus ir neformalaus ugdymo įstaigose.

Projekto uždaviniai:

- Pasitelkiant sukurtą lytiškumo ugdymo modulį bei Gyvenimo įgūdžių programą, didinti kokybiško, žmogaus teisių principais paremto lytiškumo ugdymo įgyvendinimo prieinamumą Lietuvoje, užtikrinantį saugios ir sveikos mokinio(-ės) asmenybės vystymąsi.
- Įgalinti (ne)formalaus ugdymo atstovus (-es) kokybiškai įgyvendinti mokslu grįstą, žmogaus teisių principais paremtą lytiškumo ugdymą.

Nuo projekto pradžios pavyko įgyvendinti vieną svarbiausių veiklų - akredituoti kvalifikacijos tobulinimo programą „Įrankių dėžė - įgūdžių kalbėjimui lytiškumo ugdymo temomis ugdymas“ (akreditacijos Nr.: IVP-11-2022-34).

Gruodžio 6 d. Marijampolėje, „Visuomenės ir verslo plėtros institute“ vyko diskusija su jaunais žmonėmis apie lytiškumo ugdymą jų gyvenime, svarbias, tačiau pamiršamas temas, bei ką jie patys/pačios gali padaryti, kad aplinka būtų priimanti ir įtrauki. Šioje diskusijoje kartu su jaunais žmonėmis kalbėjome apie lytiškumo ugdymo temas ir tai, kaip jie ir jos su jomis susiduria. Taip pat - apie tai, kokių temų jauniems žmonėms trūksta artimoje aplinkoje, apie ką norėtų pasikalbėti ir koku būdu galėtų tai daryti. Aptarėme kūno vaizdo ir jo priėmimo temas, patyčių paplitimą mokyklose ir jaunų žmonių atsakomybę šviesti bendraamžius.

Daugiau apie projektą: [Įrankių dėžė](#)

Projektas K2-03-PK-V-138 yra Aktyvių piliečių fondo, finansuojamo Norvegijos finansinio mechanizmo lėšomis, dalis. 2022m. gegužės 26 d. iki 2023m. lapkričio 25 d.

BERIBIS MUZIEJUS

2022 m. pradžioje turėjome progą bendradarbiauti su Parodų erdvė „Istorijų namai“ ir British Council Lithuania projekte „Beribis muziejus“, kurio metu moksleiviai gilinosi į Marijos Gimbutienės gyvenimo ir karjeros kelio pažinimą, į tai, kaip ji įveikė kliūtis bei metė iššūkį nelygioms darbo ir socialinio gyvenimo sąlygoms. Susipažinę su mokslininkės gyvenimu ir jos pagrindinėmis teorijomis, moksleiviai kalbamėjosi apie lyčių stereotipus ir kritinį jų vertinimą, sprendimų priėmimą nesivadovaujant išankstinėmis nuostatomis, kūno vaizdo suvokimą bei kritinio mąstymo svarbą kiekviename mūsų žingsnyje.

KITA ORGANIZACIJOS VEIKLA

PAŽINK SAVE IR KITUS

Birželio mėnesį vyko į stovyklą Klaipėdos rajone „Pažink save ir kitus“, kurioje kalbėjomės ne visuomet patogiomis, tačiau labai svarbiomis bei asmeniškoms temoms. Čia vyko žaidimai ir praktiniai užsiėmimai lytiškumo ugdymo temomis: biologiniai pokyčiai, santykio su savo kūno pokyčiais ir pokyčių priėmimas, santykis su kitais žmonėmis ir pasauliu. Į stovyklą susirinkusios merginos turėjo puikią progą užduoti kartais atrodančius nepatogius klausimus - stovyklos metu buvo kalbama apie viską atvirai ir aiškiai

#MANĖS PAKANKA

2022 m. turėjome galimybę prisidėti prie Jaunimo reikalų agentūros organizuojamos pokyčių programos moterims - #ManęsPakanka. Tai - tęstinė programa moterų sustiprinimui ir įgalinimui ir supratimui, jog jos visos yra pakankamos bei vertingos tokios, kokios yra. Įvadinių mokymų metu kalbėjomės apie individualius poreikius ir išsikėlėme tikslus, ieškojome sąsajų su mūsų praeities patirtimis, neformalaus ugdymo metodais gilinomės į vidinius procesus ir dalinomės išmokimais su kitomis programos dalyvėmis. Taip pat vyko grupiniai susitikimai bei individualios konsultacijos, uždaromieji programos mokymai.

AUKŠTŲJŲ MOKYKLŲ TINKLO OPTIMIZAVIMAS IR STUDIJŲ KOKYBĖS GERINIMAS ŠIAULIŲ UNIVERSITETĄ PRIJUNGIANT PRIE VILNIAUS UNIVERSITETO

2022 m. bendradarbiavimo su Vilniaus universitetu bei kartu su pirmo kurso bakalauro studijų programos „Dalyko pedagogika“ studentais seminarų metu gilinomės į lytiškumo ugdymą: nagrinėjome programų evoliuciją Lietuvoje ir temas, apie kurias svarbu kalbėti su mokiniais pamokų metu. Praktiškai išbandė keletą metodų apie sveikų santykių kūrimą, stereotipų formavimąsi bei jų įtaką mūsų gyvenimui. Gilinomės ir į tai, kodėl svarbu kurti saugią aplinką mokykloje ir kaip svarbu būsimiems pedagogams būti tais/tomis, kurie/kurios kuria pasitikėjimu grįstą ryšį su mokiniais.

DISKUSIJOS, TINKLALAIIDĖS, KONFERENCIJOS, PRIEMONĖS

APIE TAI

Tai laida, kurioje drąsiai kalbame apie seksą, seksualumą, intymumą, seksualinį smurtą, analizuojame su tuo susijusius lyčių stereotipus, asmenines ribas ir jų poveikį mūsų elgesiui. Trečiosios laidos tema - ankstyvoji seksualinio smurto prevencija. Laidoje buvo klausama: kokių klausimų lytiškumo ugdymo pamokose klausia vaikai?

TINKLALAIIDĖ IEŠKAU ATSAKYMŲ

Epizodas „Lytiškumo ugdymas mokykloje“. Kalbėsime apie tai, kas kartais būna per vėlai - „Jauni žmonės dabar gyvena skaitmenizacijos amžiuje ir daug ką susiranda internete ir daug greičiau negu susirastų patikimą informaciją“, - pasakoja epizodo pašnekovė Lina. Ji taip pat kalba ir apie tai, kad temos, apie kurias anksčiau kalbėdavome su dvylikamečiais, šiandien turime kalbėtis su devynmečiais.

72 ATSPALVIAI

Epizodas „Nejaukūs pokalbiai prie švenčių stalo: kaip atremti seksistinius ir homofobiškus klausimus?“. Kokių seksitinių, homofobiškų, mizgoniškų replikų ir klausimų galima išgirsti prie šventinio stalo? Kuo skiriasi ilgai nematytų artimųjų klausimai moterims ir vyrams?

KAIP PAŽINTI IR PRIIMTI SAVE BEI KITUS?

Organizacijos „Stebėk teises“ diskusijoje kalbėjome apie lytiškai plintančių infekcijų stigmatizaciją, seksualinę tapatybę ir seksualinę orientaciją.

KONFERENCIJA LYČIŲ LYGYBĖ ARBA NEDISKRIMINAVIMAS

2022 m. pabaigoje dalyvavome Klaipėdos jaunimo organizacijų asociacijos „Apskritasis stalas“ organizuojamoje konferencijoje, kurios metu dalyviai/ės galėjo išgirsti trumpų pranešimų apie „Lyčių lygybė ir nelygybė tarpasmeniniuose santykiuose“; „Lygybė ir nelygybė moksle: iššūkiai ir galimybės“; „Lyčių lygybės ir įvairovės priėmimas. Kompetencijų ugdymas.“ Bei vėliau dalyvių laukė trumpa diskusija šiomis temomis.

SAUGUMO ATMINTINĖ KALBANTIS SU VAIKAIS

AKTYVI INSTAGRAM PASKYRA

Visus metus aktyviai veikėme Instagram paskyroje lytiskumo namai, atsakinėjome į jaunų žmonių klausimus, diskutavome talpinamose *stories*, klausėme įvairių klausimų bei stengėmės suteikti jauniems žmonėms reikalingus atsakymus.

VILNIAUS MIESTO SAVAIVALDYBĖS ŽMOGAUS TEISIŲ KOMISIJA

2022 m. pabaigoje įsitraukėme į Vilniaus miesto savivaldybės žmogaus teisių komisijos veiklą. Žmogaus teisėmis rūpintis privalu ne tik grėsmės akivaizdoje, bet ir taikos metu. Rūpinantis kiekvieno vilniečio interesų užtikrinimu, prisidedant prie gyventojų sąmoningumo auginimo, siekiant žmogaus teisių progreso Vilniaus savivaldybėje įsteigta 18 narių komisija. Į žmogaus teisių įgyvendinimą bus žvelgiama iš įvairių kampų: nuo kovos su diskriminacija, neapykantos nusikaltimais, smurtu iki teisės į saviraiškos laisvę ir asmens duomenų apsaugos užtikrinimo.

Iš Vilniaus miesto savivaldybės tarybos narių, mero patarėjų, administracijos darbuotojų ir nevyriausybinių organizacijų atstovų sudaryta komisija kurs ir plėtos žmogaus teisėms palankią aplinką sostinėje bei savo žiniomis ir kompetencija prisidės prie žmogaus teisių praktinio įgyvendinimo.

Mūsų organizaciją komisiijoje atstovauja organizacijos vadovė Lina Januškevičiūtė

ORGANIZACIJOS PLANAI 2023 M.

ĮRANKIŲ DĖŽĖ

Organizacija toliau tęs kartu su partneriais pradėtą projektą „Įrankių dėžė“ - šio projekto metu numatyti tęstiniai kvalifikacijos kėlimo mokymai (ne)formalaus ugdymo įstaigų atstovams/ėms, komandinės intervizijos, edukacinių filmukų parengimas, keliaujančios instaliacijos parengimas ir pristatymas Marijampolėje ir Vilniuje, edukacinių vizualų kūrimas, taip pat organizacijos gebėjimų stiprinimo veiklos.

Y4EQUALITY

Organizacija bus partneriai Lietuvos žmogaus teisių centro rengiamame projekte „Youth for Equality: Building Resilience Against Gender Stereotypes among Youth in Lithuania“ (liet. Jaunimasuž lygybę: Lietuvos jaunimo atsparumo lyčių stereotipams stiprinimas). Kartu bendradarbiaujame su Renkuosi mokyti bei Nacionaline Jaunimo Reikalų koordinatorių asociacija. Projekto tikslas – spręsti lyčių stereotipų paplitimą ir iš jų kylančias problemas tarp Lietuvos jaunimo, bendradarbiaujant su jaunimu ir kokybiškai ugdant tiesiogiai su jais dirbančių specialistų - pedagogų ir savivaldybių darbuotojų – kompetencijas, kurie dalyvauja formuojant su jaunim susijusią politiką nacionaliniu ir vietos lygiu. Numatomos veiklos: mokymai pedagogams/ėms, užsiėmimų pravedimas moksleiviams, įdomaus jaunam žmogui turinio kūrimas ir kt.

METODINIS CENTRAS SEKSUALINIO SMURTO ĮVEIKIMUI, ORGANIZUOJANT EFEKTYVIĄ PREVENCIJĄ IR PAGALBOS TEIKIMĄ. ATPAŽINTI. ĮVARDINTI. PADĖTI.

Organizacija rengiasi bendradarbiauti Asociacija „Vilniaus Moterų namai“ rengiamame projekte seksualinio smurto įveikimui. Šiuo metu vis dar yra laukiami paraiškos rezultatai.

ORGANIZACIJOS PLANAI 2023 M.

Ketinama ir toliau aktyviai rašyti straipsnius, taip užtikrinant lytiškumo ugdymo advokaciją, aktyviai skleisti informaciją VŠĮ „Įvairovės ir edukacijos namai“ Facebook paskyroje, bei aktyviai bendrauti su visos Lietuvos mokiniais, pasitelkiant organizacijos Instagram profilį.

Toliau nuosekliai planuojami ir organizuojami įvairaus pobūdžio užsiėmimai, mokymai, seminarai, diskusijos visoje Lietuvoje, siekiama bendradarbiauti su įvairiomis institucijomis, užtikrinant visuminio, mokslu grįsto, amžiui pritaikyto lytiškumo ugdymo integraciją į ugdymo programas ir į kasdienį gyvenimą. Planuojama aktyviai įsitraukti į nacionalinių sprendimų priėmimą lytiškumo ugdymo srityje, atstovauti mokslo pasaulį bei žmogaus teises.

Planuojama būti partneriais Europos komisijos projekte, bendradarbiauti su edukacine platforma šeimoms „Auganti šeima“, toliau bendradarbiauti su Jaunimo reikalų agentūra, ženkliai ir aktyviai prisidėti prie atnaujintos Gyvenimo įgūdžių programos rekomendacijų rengimo bei jos įgyvendinimo. (pasirašyta bendradarbiavimo sutartis su Vytauto Didžiojo universitetu).

Įstaigos lėšų šaltiniai:

- Įstaigos savininkės įnašas;
 - Organizacijos veikla finansuojama aukojant privatiems (fiziniams ir juridiniams) asmenims, fiziniams asmenims skiriant 1,2% savo GPM lėšų;
 - Didžioji dalis veiklų vykdomos pasitelkiant projektinius finansavimus;
 - Pajamos iš ūkinės-komercinės veiklos bei kitos teisėtai gautos lėšos;
 - Detali finansinė ataskaita pateikta finansinių ataskaitų rinkinyje.
-